Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 82. sz. Szombat, márczius 24.

Előfizetési árak:
postán vagy házhoz küldve:
Egész évre . 24 kor.
Félévre . 12 kor.
Negyedévre . 6 kor.
Egy hónapra . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egyhasábos petit sor 10 fill. vagy egy □ cm. hely 4 fill. — Nyilttér és magánérdekü ismertetés soronkint 40 fill.
Megjelenik naponkint reggel 6 órakor, hétfőn vagy ünnep után déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 19.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.
Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.
Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü ismertetések felvétele.

Erkölcsi irányzat.

Debreczen, márczius 23.

(Sz.) A jobbizlésüek közül bizonyára sokan nézik szomorusággal és fájdalommal azt a ferde irányzatot, mely az utóbbi időben oly veszélyes módon lábra kapott a müvészet terén. Ez az obszczénitás pusztitó ragályként terjed; belevette magát az irodalom minden ágazatába, a müvészet szentelt oltárát ledöndeni készül, hogy helyére felépitse a bacchansnők szobrát.

És mig ez irányzat sokak által védve, sokak által beczézgetve napról-napra izmosul a könnyüvérüség bő tápot nyujtó talajából, a hajdan oly nagy tiszteletnek, becsülésnek örvendő erkölcs háttérbe szoritva keseredett arczulattal szemléli a történő dolgokat s bizonyára felsóhajt ugy magában:

— E nép nem volt érdemes a kulturára!

Sok találó van e mondásban. Hiszen már is akadnak egyesek, kik azt állitják, hogy erkölcs és müvészet nem férnek meg együtt, mert az erkölcs csak afféle puritánkodás, mely gyülöletes szemmel néz minden finomabb ujitást s egy milói Vénus láttára mindjárt vetót kiált.

Szomoru dolog volna, ha igy lenne, ha a kettőt össze nem lehetne egyeztetni, mert akkor a heves küzdelemben egyiknek csakugyan meg kellene semmisülnie és ekkor a társadalom fennállása s az egész emberfaj lételének kérdése arra kényszeritene, hogy a vivott harczból az erkölcs kerüljön ki győzedelmesen. De hiszen a harczról szó sem lehet, mert az erkölcs és müvészet hadilábon nem állanak egymással, csupán a pornográfia terjedése az a gyülölt irány, mely — a jobb izlést tekintve — a még nemes érzülettel birók előtt szánalmas rutságban lépdel a müvészet nyomában, elfeketiteni akarván kisugárzó fényét.

A reakczió különben már megindult e müvészeti elfajulás ellen; az egészséges felfogás kezd felülkerülni a könnyüvérüség felett s hihetőleg rövid idő alatt alkonyához ér ez a beteges, elkorcsosult irányzat.

A német birodalomi gyülésen már megsuhogtatta vesszejét az álmaiból felébresztett erkölcs. A lex-Heintze ugyan nem válhatott törvénynyé, mert mielőtt harmadszori felolvasásban megszavazhatták volna, levették a napirendről, nehogy obstrukczió tárgya legyen s ezáltal veszélyeztessék a költségvetés tárgyalásainak idejekorán való megkezdése.

Nem állitjuk, hogy a lex-Heintze ment volt a tulzástól, de általánosságban ha nem is találja fején a szöget, de már kerülgeti, mit bizonyit az a körülmény is, hogy törvényerőre való emelkedését csak obstruálással lehetett meggátolni.

Hogy most még nem vált belőle törvény, ebből nem következik az, hogy javitott alakban törvényerőre ne emelkedjék. Sőt már az is lehetséges, hogy a lex-Heintzének már ez a kisérlete is dicséri a várt hatást a müvészet és irodalom terén s a jobb izlés költözik be illattalan virágokkal diszitett kertjébe.

És ez erkölcsi irányzatnak feltétlenül be kell következnie, mert a coehonneriák a mi szinpadjainkon nem sokáig uralkodhatnak, bár ma némely szinháznak ez az egyedüli kutforrása s a haszonért képes megszentségteleniteni a müvészet rózsaberkét oly „épületes“ társalgások feltalálásával s oly jelmezbeli kiállitással, hogy tisztességes társaságból az olyan beszédü embert okvetlenül kidobnák.

A szaturálizmus csak bizonyos fokig követelhet magának helyet a müvészet és irodalomban; tulhajtása azonban undort gerjeszt és épen azért müvelésre nem való.

Egy angol forditó már jelezte is nézetét e tekintetben. Kijelentette ugyanis, hogy Zola legujabb regényét a jóizlés iránt való tiszteletből

TÁRCZA.

Egy boldog ember.

— Történeti elbeszélés. —

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irta: **Király Miklós.**

(Vége.)

Mikor a felkelő nap éltető sugarai betekintettek a vigadókra: Trauttmansdorff gróf megköszönve a szives fogadtatást, parancsot adott segédtisztjének az elutazáshoz szükséges intézkedések megtételére.

A segédtiszt eltávozott. Kevés vártatva azonban azon leverő hirrel tért vissza, hogy a kocsik kerekein a ráf egytől-egyig mind meg van tágulva, sőt némelyike egészen használhatatlanná vált; mig tehát azok jókarba nem lesznek hozva, addig szó sem lehet az elmenetelről, mert az „élőmózsiás bagázsiákat nem tudják hova elszuszakolni.“ Már pedig azoknak a ráfoknak használható állapotba helyezése körülbelől pár napot igénybe fog venni, annyival inkább, mert az udvari kovács (amint ő ezt maga jó előre megjósolta) kedves ura szerencsés hazaérkezésének örömére a sárga földig leitta magát és ezt a jelen körülmények között rosz néven se lehetvén tőle venni: most ugy alszik, mint egy juhászbunda. — A kovács pedig ugy ismeretes az udvari népség előtt, mint aki ilyen állapotából 24 órán belül egyáltalában nem szokott eszméletre térni.

A grót e hir hallatára fejcsóválva dünnyögött valamit saját anyanyelvén, ami magyarra forditva, körülbelül annyit jelentett, hogy: az ördögbe is, ez nagy hátramaradás!

A vendégek közt azonban e hir — ellenkezőleg a gróf ur vélekedésével — általános örömet okozott, mert mind az ifju urak, mind a leány-asszonyok azon meggyőződésben valának, hogy ők még eddig (estétől kezdve reggelig!) nagyon keveset tánczoltak

De legjobban örvendett a dolog ily szerencsés fordulatán Jussel aga, aki most már szentül hitte, hogy a magyar tánczot kellőképen el fogja sajátitani; mint leendő magyar honpolgárnak érdekében is állván ez neki.

A zene ujra megszólalt s némelyik virgoncz pár tánczra is perdült már, de Hilár atya intésére elnémult a zene s az istenes páter a következő szónoklatot tartá:

— Uraim és Hölgyeim! Mielőtt ismét a tánczbuja karjaiba vetnétek magatokat, adjunk hálát előbb Istennek mindama jótéteményei ért, a miket velünk, méltatlan gyermekeivel közölni méltóztatott ő szent felségének. Igy lészen minden mi munkáinkon, még mulatságainkon, — sőt talán még azon az ördög találmányán: a tánczoláson is a jó Isten áldása! . . . De mielőtt ezt tennők, figyelmeztetlek benneteket, hogy ti a legnagyobb mértékben megfertéztettétek magatokat Isten előtt az által, hogy egy hihetetlen pogányt fogadtatok társaságtokba, azzal vendégeskedtetek, azzal mártottatok egy tálba, azzal ittatok egy pohárból . . .

— Uhm! ez nekem szól, — morogja fogai közt Jussel — hogy nincs itt a kardom, megmutatnám nyesett koponyádnak a sulyát . . .

A pap azonban csak folytatá:

— Hogy tehát ezen vétkünket bocsássa meg Isten, mindezeknek előtte állitsuk keresztvizre e köztünk levő pogányt, megkeresztelvén őtet szent szertartásaink értelmében. Kérdem tehát én, mint az én uramnak a Jézus Krisztusnak hivatalos szolgája — tőled, te pogány Jussel: akarsz e megkeresztelkedni az Atya, Fiu és Szentlélek Istennek nevében? és ettől fogva ezután szent vallásunk parancsolatai szerint élni?

A felszólitott odalépett a pap elé s bátran szeme közé nézve annak, minden gondolkozás nélkül, szép, férfias hangján felelé:

— Akarok!

— Akkor válassz egy nevet magadnak a keresztyének nevei közül.

Férfiak és nők tömegesen gyültek most az ifju köré, s egyik egy, másik más nevet mondott; de az ifju szemei a „tánczmestert“ keresték s megtalálva azt a többiek között leghátul, oda lépett hozzá:

— Melyiket akarod? — kérdé.

A leány ezt sugta fülébe: István!

— Ezek nagyon szerethetik egymást, megérdemlik, hogy boldogok legyenek — gondolá a lelkész.

— „István“ legyen a név, melyet vi-

nem forditja le és valószinüleg igy gondolkoznak a többi irók is ottan.

Mindezen jelekből következtetve, erősen reméljük, hogy az erkölcsi irányzat mielőbb diadalt vesz az obszczénitás felett s a művészettel karöltve folytatja tovább hóditó utját.

Nem lesznek uj választások. Hogy az idén, legalább ősz előtt, nem lesznek uj választások, amellett bizonyit a következő tudósitásunk, melyet jól értesült helyről kaptunk: A képviselőválasztási fuvardijakról a vármegyei szabályrendeletre vonatkozó belügyminiszteri körrendelet — mint értesülünk — most küldetik szét a vármegyei municzipiumoknak. A miniszter fölhivja benne a vármegyéket, hogy a körrendeletben kijelölt elveknek és a helyi viszonyoknak alapján uj fuvardij szabályrendeleteket készitsenek s azokat megerősitésre terjesszék föl hozzá. A vármegyék egyrésze tavaszi közgyülését már megtartván, az uj szabályrandeletet csakis nyári közgyüléseiken állapithatják meg s természetesen csak azután, legfőllebb az ősz elején történhetik meg azok kormányi jóváhagyása. — Ez a körülmény megnyugtatására szolgálhat azoknak a képviselőknek is, akik attól tartanak, hogy még ez idén meglesznek az uj általános képviselőválasztások.

A közoktatásügyi miniszter hogyléte. Dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter állapotában lényeges javulás állott be ugy, hogy aránylag rövid idő alatt hazajön s átveszi ismét hivatala vezetését. A minisztert ideges gyomorbaj kényszeritette arra, hogy Meránban keressen gyógyulást, de az a gyomorbaj már olyan jelentékenyen enyhült, hogy minisztériuma legfőbb igazgatását levél utján maga intézi. A tanulók ösztöndijaiban való végleges döntést, ami rendszerint husvétkor szokott megtörténni, szintén magának, hazatérése idejére tartotta főnn a miniszter.

Az ausztriai helyzet. A lapok tulnyomó része az egyezkedő konferenczia mostani tanácskozásainak eredményét biztatónak tartja. Egy részök ebben az eredményben a béke munkájának jelentékeny haladását látja és kiemeli azt a kedvező hangulatot és általános jóakaratot, a mely az egyezkedés iránt nyilvánul. A „Fremdenblatt“ konstatálja, hogy az autonóm hatóságok nyelvkérdését és a tartománygyülési választási rend reformját a cseh viszálytól elkülönitettnek lehet tekinteni. Az utolsó és legfontosabb kérdésre, az állami hatóság nyelvkérdésre nézve sem olyan élesek többé az ellentétek. A „Neue Freie Presse“ is konstatálja, hogy némely fontos pontra nézve megegyezés jött létre, más pontokra nézve pedig közelednek egymáshoz a pártok. A válság elmult. A „Vaterland“ szerint a konferenczia eddigi eredménye jó reményekkel biztat A „Neues Wiener Tagblatt“ szerint az albizottság megválasztása a konferenczia sima lefolyásának gyümölcse. A „Neues Wiener Journal“ az ellenkező nézetek folytonos közeledését konstatálja. A „Reichswehr“ azt mondja, hogy a konferenczia eredménye ujra föltámasztja az osztrák parlamentárizmusba vetett reményt. Az „Extrablatt“ reméli, hogy az egyezkedő konferenczia utján Ausztria valahára eléri a hőn óhajtott nemzetiségi békét. A „Wiener Tagblatt“ nagy eredménynek mondja a tartománygyülési választási reform tervezetének megállapitását. Az „Oesterreichische Volkszeitung“ is konstatálja, hogy a konferenczia bizonyos eredményeket ért el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselőházi expressz-tudósitás. —

Perczel Dezső elnök a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után az ülést megnyitja.

Az igazságügyi tárcza folytatása.

Bartha Ödön a költségvetésben foglaltakat nem tekintheti programmnak, sem irányelvnek a jövőre nézve és ezért helyesebbnek tartotta volna, hogy a miniszter a vita elején kifejtette volna azon elveket, melyek szerint az igazságügyet a közeljövőben fejleszteni akarja.

Pedig számos reform sürgeti megvaló sulását. A járásbiróság székhelyén szükséges lenne a telekkönyvi hivatalnak felállitása.

Szóbeliséggel kapcsolatban előfordultak oly esetek, hogy a birák az itéletek meghozatala előtt formálisan kiegyezkedtek egyik vagy másik féllel. A birói kar reputácziója érdekében kijelenti, hogy oly visszaélések csak ritkán fordultak elő, de ezekre is felhivja a miniszter figyelmét.

Komjathy Béla. Ungváron történtek.

Bartha Ödön. Nemcsak Ungváron, de Beregben is.

Szól ezután a birák helyzetéről és feltünő soknak tartja a nyugdijazott birák számát. Ez valószinüleg a birák elkedvetlenitéséből származik. A birák helyzete nem rózsás, fizetésük nem olyan, a mit qualifikácziójuk folytán elvárhatnak, előmenetelük lassu, dolguk nagyon sok. Ezeknek helyzetén a miniszter segithetne és felhivja erre figyelmét. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Nagy Mihály. Bartha nagyon sötéten látja az igazságügyi viszonyokat, mert mind a kodifikácziók, mind a többi igazságügyi intézkedések nagy mértékben járultak igazságügyünk javulásához.

Felsorolja a reformokat, melyek az utóbbi időben meghozattak és a melyek akármelyik kulturállamnak diszére szolgálhatnak.

Kikel a reformok ellen, hogy a külföldi, különösen porosz minta szerint készült, pedig az egységes jogi intézkedések csak előnyére válnának a modern igazságszolgáltatásnak.

Sürgős szükség volna a mezőrendőri törvények módositására. Eddig a lopás vétség volt, ha 50 forint értékben a szabad földről valaki valamit elvitt, ha pedig bemászás utján történt, akkor betörésnek minősittetett. Ha valaki például almát lopás szándékból egy gyümölcsös kertből bemászás után vett el, lopás büntette miatt szigoruan büntették, holott ezt csak kihágásnak lehetne venni. A birák fegyelmi jogait korlátozandónak tartja. Egy-egy biró, a ki már előléptetésre nem számit, az elnökkel bakafántoskodik, mert azt gondolja, hiszen ugy sem léptetnek elő. Kéri a minisztert, hogy találjon módot, a mely a birói függetlenségnek tiszteletben tartása mellett ezen dolgokat orvosolja. A birósági tisztviselők sorsát is javitandóknak tartja, de az adminisztrácziő egyszerüsitése nem az a mód, amelylyel a tisztviselők helyzetén segiteni lehetne. Ha a katonaságra és a nagyhatalmasságra milliókat költünk el, akkor erre is lehetne áldozni. A katonatisztek sokkal jobb helyzetben vannak, mint a polgári tisztviselők. Elfogadja a javaslatot.

Visontai Soma: Azon panaszkodik, hogy az előadó nagyon is rövidre fogta előadói beszédét. Az uj esküdtszéki eljárásról beszél. Ezt a tulóldalról kifogásolták, pedig aki figyelemmel kisérte eddigelé az esküdt-

---

selni akarok! — mondá fenszóval, a pap elé lépve ismét az ifju török.

— És mi legyen vezeték — vagy családi neved?

— Az is szükséges? No hát azt is megmondom. A magyar huszártól legjobban fél a török katona, azt még a janicsár is respektálja, ha tehát megengeditek, családi nevemül a „Huszár“ nevet választanám ....

— Nagyon helyesen! Nevezd meg most már keresztszüleidet is.

— Ejnye! beh sok czeremóniával jár ez a ti névadásotok! Ki lehetne keresztszülém más, mint — Nyári Lőrincz és a felesége ...

A lelkész a kielégitő feleletek megadása után a szertartáshoz készült, de most meg már Jussel aga akadékoskodott:

— Szent Atyám! Mielőtt a keresztség által a Jézus hivei közé felavattatnám: kötelességemnek tartom kinyilatkoztatni, hogy én született magyar vagyok. Gyermekkoromban kerültem Konstantinápolyba s ott török hitben neveltettem. Keresztyén nevemet nem tudatták velem. Kik voltak szüleim? s e szép hazának melyik részében láttam meg először a napvilágot? — nem tudom. Szóval én semmit sem tudok. Azt azonban gondolom, hogy szüleim annak idejében megkereszteltettek. Tegyük fel már most, hogy engemet idehaza szüleim (ha élnek még) vagy rokonaim közül valaki fel fog ismerni, vagy valami szerencsés véletlen születésem titkáról, ezzel együtt családi nevemről az azt rejtő fátyolt lellebbenti: mi történik akkor? Nem hárul-e ebből én reám valami kellemetlenség? Mert nekem most már két nevem van: az első, a mit nem tudok; a második: Jussel; a harmadik most van készülőben... Hogy kinek hivnak tehát engemet most voltaképen? magam se tudok rajta eligazodni. Hátha még, ha a harmadik nevem is meglesz!...

Miután a szegény fiut nagy ügygyelbajjal, a tánczmestere közbelépésével is felvilágositották és megvigasztalták, ünnepélyesen megkereszteltetvén, — bevétetett a róm. kath. szentegyház tagjai közé...

...A tánczolni vágyakozó vendégek ezután erőnek-erejével azon valának, hogy a keresztelőt zeneszóval ünnepeljék meg, sőt nagyrésze az ifju uraknak és leányasszonyoknak azt vitatá, hogy de bizony ha már ennyiben van a dolog: egy füst alatt a „kézfogót“ is elakhatják; igy okoskodván, hogy akkor aztán kedvökre kitánczolhatják magokat.

Hanem ebbe már „Huszár István“ uramnak is volt beleszólása, tiltakozván még most a kézfogó ellen, mert mint mondá: a keresztyén imádságot, a „Pater Noster“-t sem tudja még; azután meg az sincs, ahová a fejét lehajtsa, nemhogy a hová a menyasszonyát vigye; elébb tehát kenyér után néz és hajlékravalót keres, — azután vezeti haza a „kis tánczmestert.“

Az első kifogásra azt mondták a leányok, hogy majd megtanitja arra a tánczmestere Révai Mariska; a másikra pedig Nyári Lőrincz odanyilatkozott, hogy az egri püspöki káptalan levéltára egy okmánnyal fog nemsokára meggazdagodni, mert ő Turóczvármegyében fekvő Kreplán és Konskó faluit a hozzátartozó kastélylyal, szántóföldjei, kertjei, rétjei és erdeivel, azoknak minden járulékaival és jogaival Huszár István nevére fogja iratni örök tulajdoni joggal; a kenyérről és házról tehát nincs mit aggódnia az ő István barátjának és kedves keresztfiának.

Ez azonban mégis csak jobbnak látta egy kissé későbbre halasztani azt.

A „kézfogó“ tehát ezuttal elmaradt, a „keresztelő“ azonban nagy ünnepélyességgel megtartatott, mely alkalmatossággal Huszár István uram alaposan megtanulta a magyar csárdást, önként értetvén, hogy a Révai Mariska utbaigazitásai és felügyelete alatt.

Sokszor is elmulattak később rajta, mikor a kis feleség előhozta, hogy az ő „Ura“ milyen „rendkivüli“ ember: a keresztelőjén már — a menyasszonyával „táncezolt.“

* * *

Nyolcz napig tartott az örömünnep, mely idő alatt az ország legtávolibb vidékéről is érkeztek vendégei a szives házigazdának. Rokonai, régi bajtársai, ismerősei keresték fel az oly sokat szenvedett embert.

Megható epizódokban gazdag volt e nyolcz nap. Oly jelenetek fordultak elő az ünnepélyen sokszor, melyek könyeket fakasztottak a jelenlévők szemeiből.

széki eljárást, az látja azt, hogy az a magyar fajnak csak dicsőségére válik. A magyar esküdtszék helyesen, okosan, igazságosan jár el. Mindazáltal tekintetbe veendő, hogy az esküdtszéki biráskodásnak lehet politikai jellege is. És ilyen politikai jelleget látnak benne nálunk is. Helyesli az előnyomozást abból a szempontból, hogy abban sok a védelmi szakaszok, kifogásolja azonban és rosszalja a csendőrségnél a bünügyi előnyomozás körül számos esetben fölmerült visszaéléseket, — kinzásokat. És most azt a kérdést intézi a miniszterhez, vajjon gondoskodott-e arról, hogy a sajtótermékek elkobzása dolgában kibocsájtott rendeleteit visszavonja és semmisnek nyilvánitsa. Ezek most már szükségtelenekké váltak a más nemü intézkedések következtében. Ráutal arra a kidomboritó körülményre, hogy a bünesetek száma hova-tovább emelkedik és a visszaesők száma is növekedik.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A miniszterelnök gratulácziója.

Budapest, márczius 23. *Széll* Kálmán táviratban gratulált *Stefánia* — gróf Lónyainénak. A válasz táviratilag ma érkezett meg a képviselőházba. A miniszterelnök gratulácziójára a következő válasz érkezett:

Fogadja Nagyméltóságod barátságos és szeretetreméltó szerencsekivánataiért, melyek nagy örömömre szolgáltak, hálás köszönetemet.

Stefánia.

Bizalmi nyilatkozat Ugronnak.

Szilágy Somlyó, márczius 23. Az itteni függetlenségi párt *Ugronnak* egyhangulag bizalmat szavazott.

Elhunyt osztrák képviselő.

Budapest, márczius 23. *Dumba* Miklós, az osztrák urakházának tagja, ki a legutóbbi kvótatárgyalásokban is tevékeny részt vett, ma itt sógorának, *Joannovics* György képviselőnek lakásán szivszélhüdésben meghalt.

A lippai választás.

Lippa, márczius 23. A választás ma ment végbe. *Fülöp* 903, *Boku* 150 szavazatot kapott.

Libits állapota.

Palermó, márczius 23. Libits, József főherczeg jószágigazgatójának influenzája aggasztóvá vált.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, márczius 23. Az osztálysorsjáték mai huzásánál a következő nyereményeket sorsolták ki: 10.000 koronát nyertek: 13320 34300. — 5000 koronát nyertek: 19072 37945 53719 59666. — 2000 koronát nyertek: 4421 5238 5585 12119 14890 24240 39501 44150 48109 54054 55119 56817 58098 59332 60691 60888 64055 65980 71201 74362 76246 84295 81489 83803 93475. — 1000 koronát nyertek: 2867 4415 11399 14066 15438 15760 15913 16753 19009 21652 25184 25859 26650 28856 29323 36087 37437 38525 42234 45745 45829 46004 46764 47678 47979 50260 52503 55879 58183 58626 59665 60505 63855 65323 67320 67486 68042 69047 70910 73201 73267 75800 77125 77129 80296 80367 81669 82320 82476 88975 93602 95682. — 500 koronát nyertek: 99 5392 6763 9967 12861 17322 17009 17634 18164 20375 21292 23091 24945 25753 25993 28963 29441 29684 31743 32147 33834 34005 34158 34385 34396 34686 35420 36967 37478 41142 44564 44666 45000 47231 49321 49939 50938 52873 52955 55632 59205 59606 65783 66522 68272 71185 72413 74781 76785 77066 77565 79049 79206 80515 87343 87762 94161 95150 95297 96630 96666 98111 98996. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Az argentiniai forradalom.

London, márczius 23. A Timesnak jelentik Buenos-Ayresből tegnapi kelettel: Az entre-riosi forradalom megszünt azzal, hogy a felkelők átadták fegyvereiket a kormány csapatainak.

Loubet.

Páris, márczius 23. Loubet elnök anyja látogatására Montelimarba utazott.

Páris, márczius 23. A Figaró jelentése szerint Loubet elnök Christiani grófnak kegyelmet adott. Az erre vonatkozó dekrétumot kedden irja alá. Ugyanakkor még 50 más elitélt is kap kegyelmet. Az elnök hétfőn tér vissza Párisba.

A marokkói kérdés.

Madrid, márczius 23. A kamara mai ülésén Silvela miniszterelnök kijelentette, hogy Marokkót illetőleg a status quo hive. Francziaország magatartása nem fenyegeti a birodalom fönnállását. A spanyol követ marokkói utazása megfelel az 1889-iki szerződésnek.

Kina.

London, márczius 23. A Timesnak jelentik Singapurból tegnapi kelettel: Kang-Ju-Mej kinai reformátor, a ki egy hónappal ezelőtt állitólag Londonba utazott, titkon visszatért Singapurba és falusi jószágán tartózkodik, a hol a szikh-rendőrökből alakult őrség veszi körül. Ez a felfedezés a singapuri kinaiak között nagy izgatottságot kelt.

A megbotozott páter vezeklése.

— Távirati tudósitás. —

Budapest, márczius 23.

A megbotozott páter természetesen senki más, mint Lepsényi Miklós. Lepsényi páter, a néppárt vezető korifiusa, aki nem átallotta Kossuth szent nevét az ő szentségtelen üzérkedése tárgyává tenni, annak idején méltán kiérdemelt verést kapott Olay Lajos országgyülési képviselőtől.

A botütések fájtak Lepsényinek és igyekezett érettük bosszut állani Olayn; szerkeszt valami népámitó lapocskát és ebben hét-hét után éktelen köpködést vitt véghez Olay ellen. Végül a mult év május 5-én a kanzel-szakasz ellen folyó vita alatt nekidurálta magát és Olay Lajost egyenesen

---

Eljöttek urok tiszteletére a szerető jobbágyok.

Eljöttek az egyszerü jobbágynők.

Majd külön csoportban az ifjak és leányok; s végül tanitójuk vezetése alatt az iskolás gyermekek mezei virágokból font koszorukkal ékitett zászlóik alatt. Kis szónokuk, egy szelid, értelmes fiucska, bátor, messze hangzó, szép csengő hangon üdvözölé Nyári Lőrinczet.

Jöttek a kis leányok. Angyalarczu, fehérruhás kis leány állott meg Nyáriné előtt s meghatott hangon mondá el rövid mondókáját:

— Kedves urnőnk! Fogadj pártfogásodba minket. Hadd tanuljuk meg tőled, hogy ha majd azt a kort elérjük, szerethessük férjeinket és kedves hazánkat, ugy, a mint te szeretted mind a kettőt. — Éljetek sokáig! . . .

A kis leányt ölébe kapta Nyáriné s sirva csókolgatta össze-vissza.

A német gróf könyezve nézte a jelenetet.

Huszár István pedig menyasszonya derekát átölelve, buzgón imádkozott az egek Urához, a miért megadta neki azt az óhajtott boldogságot, hogy magyar lehetett ujra s magyar leány lett a felesége . . .

. . . A kastély ablaka alatt „éljen“-kiáltás reszketteté meg a levegőt.

Nyári kitekintett az ablakon s a keményszivü férfiu, akinek eddig egy arczizma sem rándult meg, most sirva fakad . . . halavány arczán az örőm könyei folydogáltak végig.

Jobbágyai állottak ablaka alatt ünnepi ruháikban, a kik kalapjaikat, kendőiket lobogtatva éljenezték őtet.

— Szeretnek tehát azok is, a kiket Isten gondviselésemre, oltalmamra bizott. Szeretnek, látom, hisz ez egyszerü nép nem tudja, mi a tettetés, mi a kétszinkedés; ez nem mondva csinált tisztelet. Hála legyen neked, Istenem, hogy e boldogitó perczet megengedted érnem!

Nyári Lőrincz megvendégelte jobbágyait s azokat egy évre minden teherviselés alól felszabaditotta. Ezzel tette emlékezetessé azok előtt fogságból való kiszabadulását.

Kilenczednapra üres lett a kastély.

Magára maradt Nyári Lőrincz szerető hitvesével.

Mennyi mondani, elbeszélni valójuk volt egymásnak az egymástól oly hosszu ideig elszakitottaknak?!

Zavartalan boldogságban élt sok ideig az egymásra érdemes házaspár.

Még ezután sok hasznos szolgálatot tett hazájának Nyári Lőrincz, a kinek szive és kapuja nyitva állt mindenki előtt. Ur és urnő nem kérdezték soha a vendégtől, hogy ur-e vagy paraszt? gazdag-e vagy szegény? — szivesen látott vendég volt kivétel nélkül mindenki csendes, boldog hajlékukban.

Sokan is felkeresték s meglátogatták őket, de a ki legsürübben megfordult nálok, az keresztfia Huszár István volt bájos feleségével: Révai Máriával.

Huszár István huszártiszt lett. Sok csatában vett részt. Sokszor visszafizette a töröknek, a miért olyan atyailag gondoskodtak róla, hogy még keresztyén nevét sem tudatták vele és a miért nemzetiségéből és hitéből kivetkőztetve, erőnek erejével törököt akartak belőle csinálni.

Ha a harcz megszünt, konskói kastélyába vonult. Innen látogattak el keresztszüleikhez s azok társaságában töltötték életüknek legszebb, legboldogitóbb óráit, mert Nyári és neje, mint gyermekeiket szerették őket s ők viszont, mint valódi szüleiket tisztelték és szerették Nyáriéket.

A török Jussel aga, a magyar Huszár István lett alapitója a hazánkban ma is vivirágzó Huszár-családnak, a mely koronként sok jeles fiat adott a hazának.

Hát a derék, hüséges szolgából mi lett?

Nyári Lőrincz megtartotta szavát, amit a börtönben fogadott.

Ott élt a hü szolga kedves ura udvarában, késő vénségét elérve, mindenkitől szeretve és becsültetve.

A rablánczpedig, melylyel a hü szolga urához volt bilincselve, most a turócz-szentmártoni róm. kath. templom falán függ, emlékeztetve az utókort az igazi hüség példányképére: Nyári Lőrincz hü fegyvernökére.

—

Ime „egy boldog ember“ képe.

agyonütötte: kiirta róla, hogy 22 évvel ezelőtt Baján csalt, lopott, rabolt és gyilkolt, vagy egyebet ezekhez hasonlót cselekedett; irta pedig mindezt egy bajai régi ócsárló közlemény alapján, mely miatt Olay annak idején sajtópört inditott és a mely miatt annak idején az akkori megyei főjegyzőt kerek hat hónapra becsukták.

Olay ezuttal — saját reputációjáról lévén szó — nem nyult bothoz, hanem sajtópert inditott, hogy Lepsényinek módjában legyen bizonyitani. Azóta majdnem egy év telt el és ma — közvetlenül a végtárgyalás előtt — Lepsényi a következő nyilatkozattal kedveskedik Olaynak:

„Nyilatkozat. Alulirott kijelentem, hogy a „Magyar Néplap" 1899. évi május hó 5 ik napján megjelent 18 ik számában „A bünlajstrom Olay Lajos életrajzához" cz. alatt közzétett közlemenyben foglaltak összes ténybeli állitásokról, föltevésekről, következtetésekről meggyőződtem, hogy azok alaptalanok. Meggyőződtem, hogy ugyanily hangu kö leményért Olay Lajos már inditott sajtópert és a bizonyitási eljárás során kiderült az összes vádak alaptalansága. A tárgyalás adatai szerint ama vádakat Olay Lajos ellenfelei eszelték ki. Kétségtelen tehát, hogy ezen közleményben foglalt ténybeli állitások, föltevések és következtetések Olay Lajos ur becsületét nem érintik. Ezen meggyőződésem után sajnálom, hogy félrevezettetve, ama közleményt közzétettem. Az igaz ság szeretetétől vezéreltetve, kötelességemnek tartottam e sorokkal elégtételt adni. — Budapest, 1900. márczius hó 20. Lepsényi Miklós."

A dél-afrikai háboru.

Budapest, márczius 22.

A nagy hadmüveletek szünetelnek ugyan s csak három hét mulva várhatók ujra nevezetesebb események; de azért itt-ott mégis történik valami. Igy a nyugati határról pretóriai táviratok fontos ütközetről adnak hirt, amelynek eredménye valószinüleg utját vágja a Mafeking felé nyomuló angol hadoszlopnak. Colesberg felől viszont az angolok arról kapnak jelentést, hogy az ottani burok igen veszedelmes helyzetben vannak s az angolok azt remélik, hogy most elfogják azt az állitólag négyezer főnyi hadat, amely hónapokig tartotta lekötve French tábornok, majd pedig Clement tábornok csapatait, amely most már izolálva van.

Mai táviratainak a következők:

London, márczius 23. A Timesnak jelentik Boemfonteinből tegnapi kelettel, hogy Krüger elnök e hó 21-én egy proklamációban kihirdette, hogy Oranje szabadállam a Délafrikai köztársaságba kebeleztetett be, ellenben Steyn elnök egy ellenproklamációban közzétette, hogy Oranje szabadállam tovább is sértetlenül áll fönn.

London, márczius 23. A „Daily News"-nak jelentik Springfonteinből 21-iki kelettel: Gatacre tábornok és törzskara még itt van.

London, márczius 23. A „Times"-nak jelentik Kimberleyből tegnapi kelettel: A Mafeking felszabaditására rendelt csapatok elindulásának napját még nem tudják.

Az angolok nagy veresége.

Fokváros, márczius 23. Az angolok óriási vereséget szenvedtek. **Gatacrét angol tábornok hadtestét Olivier búr tábornok teljesen megsemmisitette.**

Apró-szegek.

(Jó kivánságok. — Fontos ügy. — Tót fennálló kés. — Parasztlogika.)

Gábor bátyánkra, kit becsületes, nyilt arczáról, bő kiállitásu termetéről senki sem gyanithatna oly kedélydus szivü férfiunak, szomoruan köszöntött be a névnapja reggele.

Oly kriminális influenza fogta elő, hogy a fejét egy hordó eczetnek képzelte tőle s a testén átvillanyozódó borzongás miatt alig volt képes ágyából kikeczmeregni.

— Vigye el az ördög az ilyen névnapot! — dohogott magában s lábait egy dézsa meleg vizbe dugva, használgatta zsebkendőjét.

Kopogtatás történik s belép a levélhordó.

Gábor bátyánk méltó ámulatára, valami ötven darab levelet rak le az asztalra s azután tovább siet.

Dörmögve, a prüszköléstől szóhoz sem jutva, veszi sorba a leveleket a jó Gábor bátya. Névnapi gratulációk. Az első mindjárt igy szól:

— Engedje a felséges Teremtő, hogy nevednapját még sokáig érd el, oly állapotban, mint a minőben jelenleg vagy.

Tizet-huszat felbont s mindenikéből hasonló jókivánatok mosolyognak felé.

— No, csak jókivánságok! . . . Milyen jó állapot! — dohogott a vén influenzás. — No hiszen meg is köszönném, ha ilyen állapotban kellene még sok névnapot elérni.

*

Tanay Friczivel, a mi kedvesen szeretett bonvivántunkkal történt.

A próbák nagyon kimeritették s ebéd után álomra dőlt, hogy kipihenje fáradalmait.

Egyszerre csak kopogtatnak szobája ajtaján s belép egy elegáncsos ember.

— Tanay urat keresem!

— Tanay ur jelenleg alszik!

— Kérem felkelteni, mert fontos ügyem van vele.

Tanay életre kél az álmok világából s mérgesen kérdi zavaróját.

— Mi tetszik?

— Kérem, én biztositási ügynök vagyok; azt volnék bátor kérdezni, hogy nem tetszenék-e magát intézetünknél biztositani?

— Micsoda? Hát ez az a fontos ügy, ami miatt engem felköltött.

— Igenis, kérem! . . . Nekem bizony fontos lenne, ha biztositást csinálhatnánk:

Tanay kikergette.

*

Az esküdtszéki tárgyaláson történt.

A panaszos, ki rablás miatt jelentette be a földijét, a többek közt igy szólott:

— Még egy *tót fennálló kést* is elvitt tőlem!

Összenéztünk! Tót fennálló kés? Miféle gyártmány lehet ez?

Hosszas fejtörés után kideritettük végre a titkot.

Az a tót fennálló kés azért tót, mert tót árulja s azért fönnálló, mert be nem hajtható; a nyele piros, pengéje széles; munkás ember számára készül, aki szeredásába teszi, hogy evésnél használ vegye.

Ez a tót fennálló kés. Az elnevezése nagyon is találó.

Csak a magyar parasztra kellene bizni s mindjárt csinálna olyan nyelvtant, melyhez hasonlót még nem pipált az Akadémia.

*

Ez is ott történt.

Jók-pü fiatal házasember áll elő tanuképen. Látszik rajta, hogy nem régen mondhatta el a hütöt imádottjával.

— Van-e gyermeke? — kérdezi az elnök.

— Még nincs! — feleli a jámbor falusi furfangosan.

Bizonyára azt gondolta magában: „No, de mire még egyszer tanunak hivnak be, majd lesz!"

És e gondolatnál nem is sántit a logika.

Vas Pöröly.

SZINHÁZ.

A kis püspök. Ma este diszelőadás lesz a szinházban. Telegdy K. László emlékezetének szentelik ezt az előadást, mely alkalommal szinre kerül a Telegdy-pályázaton 800 korona pályadijjal kitüntetett eredeti vigjáték, A kis püspök, melynek szerzője Lovassy Andor ösmert iró, ki a vigjáték premierjén jelen lesz. Az előadást a városháza nagy tanácstermében d. u. 5 órakor a Csokonai-Kör által rendezett diszülés előzi meg. Előadás után a „Bika" szálló éttermében bankett lesz, *melyre külön meghivókat nem küldött szét a rendező bizottság* s igy az nem zártkörü vacsora lesz. Ugyanekkor az alapitványnak egy kijelölt összegéből a karszemélyzetet is megvendégelik.

HIREK.

Az első pacsirtához.

— *Bán Aladár forditása* —

Vidám dalod im ujra zendül,
Bár még fagy ül a hantokon;
Remélve szólsz a kikeletrül
Hideg, dermesztő hajnalon.
Fagyasztók, zordak még az éjek,
Hóval boritva a határ,
És ajkadon fölzeng az ének:
A szép tavasz nincs messze már!

Nagy a hited, te kis madárka,
Hogy, mig mindent hó leple fed,
A boldogabb jövőre várva,
Reményt beszél vig éneked;
S feledkezvén a pusztulásról,
A bus nyomornak képiről,
Ábrándozol a napsugárról
S a viruló mezők felől!

Kaarlo Kramsu.

— **A vasárnapi vivóverseny.** Általános az érdeklődés a vasárnap a Margit fürdő disztermében megtartandó vivóverseny iránt, mi különben nem is csoda, mert az ország leghiresebb vivói vesznek reszt a versenyen. A versenyen résztvesznek báró *Genari* Guisippe, báró *Bothmer* Jenő, gergyói *Horváth* Lajos, Louis de Bojos, Sz. *Benedek* Gyula, *Schindler* Emil, *Szluha* Sándor, *Farkas* László, *Szántai* Jenő, *Nyiri* Aladár, *Portelcky* László, mindnyájan elösmert s országos hirü vivók. A debreczeni amateur vivók közül *Békéssy* Jenő, *Szathmáry* Ervin honvédhuszár hadnagyok, *Ditrói* honvédhuszár tiszthelyettes, *Rab* Ákos honvéd hadnagy, *Hartstein* Nándor földbirtokos és Váradi *Szabó* János vesznek részt a versenyben. A jurytagokat is felkérték már. A jury elnöke *Perczel* honvédhuszár tábornok, tagjai báró *Leonhardi* ezredes, *Bernáth* Elemér táblai elnök, *Bertóthy* Pál alezredes, *Dobieczky* Sándor üzletvezető, *Vecsey* Imre és *Szunyogh* Bertalan. Debreczen sport iránt érdeklődő közönségének ritka élvezetet fog nyujtani a vasárnapi vivóverseny.

— **Meghivó.** A debreczeni jogakadémia önképző köre, folyó hó 24-én, azaz szombaton d. u. 4 órakor, a VI. sz. teremben. szabad vitaülést tart, melynek tárgya a következő kérdés: „Helyeselhető-e a női emancipáczió, vagy nem?" Az ülésre a tagokat és az érdeklődő t. közönséget ez uton hivja meg az elnökség.

— **A kereskedelmi csarnok közgyülése.** A debreczeni kereskedelmi csarnok évi rendes közgyülését folyó évi április hó 8-án délután három órakor tartja meg. A közgyülés tárgysorozata lapunk mai számában foglalt hirdetésben közöltetik.

— **Kőmives-sztrajk Debreczenben.** Az egész város kőmives-iparosait izgatottságban tartja egy készülő sztrájk, a melyik nem vált ugyan még teljesen általánossá, de már erősen készül. *A csoport-munka*

ellen irányul a sztrájk. Az a szokás ugyanis, hogy a vállalkozók egész épületet vállalnak fel, de az egyes munkákat kiadják alvállalkozóknak, ezek ismét alcsoportoknak. Ezek a párti-vállalatok ártanak a munkásoknak, mert egy-egy csoportnak a kezébe jutnak s a nagy tömeg nem kap kenyeret. Már a mult vasárnapon gyülést tartottak e tárgy felett, s jövő vasárnapra ismét nagyban készülnek. A vasutnál az ideiglenes állomás épitését felvállalta Gesko Sámuel nyiregyházai ács, a ki Kasza István helybeli kőmivesnek adta ki alvállalatba. Most azok a sztrájkvezetők kiüzentek a Kasza István embereinek, hogy hagyják abba a munkát ma délben, mert különben erőszakkal hagyatják abba velök. Az állomásról telefonáltak a rendőrségre s onnan külön vizsgálatot inditottak. Az állomáson a rendőrök utasitást kaptak, hogy szigoruan vigyázzanak. Még itt nem történt semmi, de a vágóhidnál egy csoport munkát megszüntettek.

Egy kőmivest, a ki az ő fenyegetéseik ellenére is dolgozott, *sulyosan megvertek*. A sztrájkolók bejárták a várost és mindenütt izgatnak s el vannak tökélve, hogy minden csoport-munkát beszüntetnek. A rendőrség minden intézkedést megtett a rend érdekében.

— **Védekezés a sertésvész ellen.** A földmivelésügyi miniszteriumban a legközelebbi napokban szükebbkörü értekezlet lesz a miniszter személyes elnöklete alatt azon módozatok megbeszélése végett, melyek mellett a viszonylag jelenleg kedvezőbben álló sertésvész-járvány továbbterjedését megakadályozni lehetne, különös tekintettel azon körülményre, hogy a közeledő melegebb időjárás a vész kiterjedésének kedvez. Amint halljuk, ezen értekezletre állatorvosok és gazdák hivatnak meg.

— **Felülfizetések.** A „Petőfi-Dalkör" márczius 15-én tartott ünnepélye alkalmával a következő felülfizetések történtek a zászló-alap javára: Komlóssy Arthur 5 kor., dr. Sz. Nagy Kálmán 4 kor., Bálint Jánosné 4 kor., ifj. Pető György 3 kor., dr. Kola János 3 kor., dr. Kéry István (Budapest) 3 korona, Oláh Károly tanácsnok, Szabó Kálmán v. aljegyző, Ember Lajos, Békési András, özv. Kübecher Dávidné, Bródi Henrik, Poszpisch Géza, Frőhlich Venczelné, Kiss Miklósné, özv. Tóth Ferenczné, Biczó Gyula, Latinka János, Bartha Gábor, id. Király Ferencz, Koroknai Lajos, Tolnai Lajos, Kántor István, Oláh N., dr. Tüdős János és dr. Varga Lajos 2—2 korona, özv. Bodó Sámuelné, Bácsi Andrásné, Lenkei Antalné, Köblös Györgyné, Szabó Pál, Gramatik Ferencz, Pető Ferencz, Szathmári Ferencz, Madácsi János és N. N. 1—1 korona, Debreczeni Lajos 20 fillér és végül Heykál Ede 10 korona, összesen 82 korona és 20 fillér. Ezen összeg az eddigi zászlóalap — 1140 korona 32 fillérhez csatoltatván, a Dalkör zászlóalapja ez idő szerint — 1224 korona és 52 fillért képez. Fogadják a t. felülfizetők a Dalkör nevében leghálásabb köszönetemet. Debreczen, 1900. márczius 20. Nagy Ferencz pénztárnok.

— **A szerelem.** Egy szép, fiatal leány követett el tegnap — mint fővárosi tudósitónk távirja — öngyilkossági kisérletet. Stickl Anna 17 éves varrónő tegnap szülőinek a VIII. ker. Konti-utcza 45. szám alatt levő lakásán lugkőoldatot ivott, még pedig oly nagy mennyiségben, hogy életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. A leányt a mentők a dologházi kórházba szállitották. Mikor ott kihallgatták, elmondta, hogy azért akarta elpusztitani magát, mert a szülei nem akarják megengedni neki, hogy ahhoz a férfihez menjen nőül, a kit szeret.

— **Gyors lakásszáritás.** Az uj lakások mindig nedvesek, mert a vakolatban levő mésztej csak lassan adja ki a lekötött vizet. Az épitési vállalkozók ugy segitettek rendesen ezen a bajon, hogy a lakásokat szegény emberekkel kilakatták. Ez a kilakatás müvelete azonban lassu. A szegény ember bevonul en famille a nagy termekbe, a vállalkozó költségén füt s éjjel ott alszik. Az alvás közben kilehelt szénsav szintén segit a falak kiszáritásában. Ez a drága kémiai processzus divatozik a mai napig, de egy találmány nemsokára szükségtelenné teszi ezt a módszert, ha tudniillik a találmány minden esetben ugy be fog válni, mint a próbán sikerült. A még nedves vakolatu falat bekenték gáliczsóval és ez azt a hosszu processzust, a mihez máskor hónapok kellettek, rövid pár nap alatt teljesen elvégezte, s a lakás száraz volt. Nedves lakásoknál ezt a módszert nem lehet használni, mert ott a viz a földből szivárog föl.

— **Jövőheti bünügyi főtárgyalások** az alább irottak, u. m. 1900. év márczius hó 26 án, hétfőn esküdtszéki tárgyalás az 1-ső sz. teremben: Bojti Károly ellen, halált okozott s. t. sértésért; márczius hó 28-án, szerdán esküdtszéki főtárgyalás az 1-ső sz. teremben: Bódi Ferencz ellen, halált okozott s. t. sértésért; márczius hó 29-én, csütörtökön esküdtszéki főtárgyalás az 1-ső sz. teremben Á. Kovács József s neje ellen szándékos emberölés kisérletéért. Ugyanaznap rendes végtárgyalások a 2-ik teremben Szabó Miklós és társa ellen s. testi sértés büntette. Kovács Ákos ellen lopás büntette. Nagy Imre ellen gond. okozott emberölésért. Márczius hó 30 án, pénteken esküdtszéki főtárgyalás az 1-ső sz. teremben: Molnár András ellen szánd. emberölés kisérletéért.

— **A Klapka-induló történetéhez** a következő érdekes sorokat irja a „P. H."-nak Balázsné Bognár Vilma urhölgy, operánk volt elsőrangu müvésznője:

„Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Nagybecsü lapjában, melynek évek óta hü olvasója vagyok, — olvastam, hogy a Klapka-induló mily lelkesedést keltett és mily gyorsan terjedt el az országban. Pedig mondhatom az osztrák katonai hatalom utját akarta állani terjedésének.

Ez ugy történt, hogy a pesti hangversenyt pár nap mulva követte Kozsvárott is hasonló czélu hangverseny, melyen szintén a Klapka indulót énekeltem Thaly Kálmán szövegével. Ha Pesten nagy lelkesedést keltett az induló, ugy Kolozsvárott óriásit idézett elő. Majd összetörték a szinházat azok a páratlan hazafias érzületü erdélyi ifjak.

Akkoriban még nem volt szerződtetett állandó „cibil" zenekar, hanem az osztrák katonazenekar játszott a kolozsvári nemzeti szinházban. A hangverseny után következett vendégszereplésem népszinművekben. A közönség az előadás végén addig tombolt és kiáltozott: „Klapka indulót!" „Klapka-indulót!!" a mig el nem énekeltem azt az osztrák katonák zenekisérlete mellett. Még azt is, hogy „gyáva népét vágjátok!!"

Ez igy ment vagy három estén át, a közönség addig nem mozdult ki a szinházból, a mig az indulót el nem énekeltem.

De bezzeg egyszerre csak jött a parancs a „Platz" vagy „Stadt", vagy nem tudom én milyen Commendanttól, mely a katonáknak megtiltotta a Klapka-induló el játszását.

Eljött az est, melyen ujra fölléptem. — A közönség ujra követelte aKlapka-indulót. — En kiálltam énekre készen a darab után a szinpadra. Káldy karmester is ülve maradt karnagyi székén. A katonák azonban hónuk alá fogva hangszereiket, szépen ki- és elvonultak a zenekarból a felsőbb parancsnak engedve, mely megtiltotta nekik az induló eljátszását.

De ez a kivonulás engem nem zavart meg. Elénekeltem az indulót zenekiséret nélkül, a közönség határtalan lelkesédése mellett. Másnap aztán nekem jött meg a tilalom, hogy többet el ne énekeljem az indulót.

Eközben a közönség gyönyörü ezüst nyelü nemzeti zászlócskát csináltatott nekem a selyem lobogó közepén szintén ezüstből Magyarország czimere — korona nélkül. Ezt ünnepélyesen adták át nekem a szinpadon a Klapka induló „lelkes és lelkesitő" énekléseért.

A katonai tilalomra a tizenhat éves leányka hazájáért lángoló vakmerő szivével azzal felelt, hogy a tomboló közönség óhajára, kezében az ezüstös nemzeti zászlót lobogtatva, szembeszállt a paranccsal és ujra elénekelte az eltiltott dalt.

Szegény Follinusz, a szinház igazgatója, oda volt ijedtében vakmerőségem miatt. Félt, hogy majd egészen s végkép elvonják a katonai zenekart, és mi lesz akkor? De bizony semmi sem lett, dicséretére legyen mondva annak az előkelő lovagias kommandánsnak, ki nem akarta hatalmát éreztetni a gyenge leánykával. Szemet hunyt. Nem látott, nem hallott Klapka-indulót, a gyermek-leányka hazájáért lángoló szivét hagyta lobogni, égni, gyujtani, mert amig Pestre vissza nem tértem, akadály nélkül énekelhettem minden este az indulót — zenekar nélkül. Kiváló tisztelettel: Budapest, 1900. márczius 19. Balázsné Bognár Vilma."

— **A póttartalékosok kapnak fizetést.** Nagyfontosságu rendelet érkezett tegnap a törvényhatóságokhoz a m. kir. belügyminisztertől. E rendeletben nem kevesebb dologról van szó, minthogy ezután a nyolcz hétre bevonuló állami törvényhatósági tisztviselők, tartozzanak bár a hadsereg bármely részéhez, a 8 heti katonai szolgálatuk alatt is kapjanak fizetést és igy a miniszterelnöknek e tárczában az 1881-ik évben tett rendelkezése hatályon kivül fog helyeztetni.

— **Üldözött házalók.** Egy házalót semmi esetre se érhet nagyobb baj, mintha neki az üzletét lehetetlenné teszik. Pedig ez sokszor megesik vele. De hogy ez a baj ne keserithesse el a szegény embereket; ezért adta ki a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet:

Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak.

Felsővidéki házalók panaszaiból arról értesülök, hogy a hatóságok nem egyszer azzal hiusitják meg a felvidéki házalóknak hetivásárokon való kirakodását, miszerint a felvidéki házaló házalókönyvét, melyből megállapitandó, vajjon az illető tényleg házal e, mindaddig visszatartják, mig a hetivásárnak vége. Felhivom a törvényhatóságot, utasitsa az illetékes hatóságokat, hogy ezek a felvidéki kedvezményezett házalókat jogaik gyakorlásában ok nélkül ne háboritsák, főleg pedig, hogy a házalókönyveket sürgősen és pedig a vásár előtt vizsgálják át s ha azok rendben találtattak, a nevezett házalókat a hetivásárokon való kirakodásban ne gátolják.

A kereskedelmi miniszter helyett

Csörgeö, államtitkár.

— **Kolumbus utóda megexequálva.** Veragua herczegét, Kolumbus utódát, ki a spanyol kormány megbizásából Berlinben járt, hogy a trónörökösnek az aranygyapjas rendet átadja, visszafelé utaztában Párisban nagy kellemetlenség érte. A herczeg 1889-ben résztvett egy bikaczirkusz-vállalatban, mely megbukott és a herczeg az épitőmesternek és másoknak adósa maradt. A mikor hitelezői egyike megtudta, hogy a herczeg Párisban van, egy végrehajtó és egy rendőrbiztos kiséretében megjelent a szállodában és a herczeg podgyászát lefoglalta. A herczeg ezáltal oly kellemetlen helyzetbe jutott, hogy a párisi spanyol követnek kellett beavatkoznia, hogy a herczeg podgyászát a zár alól fölmentsék.

— **Uj amerikai nábobok.** New-Yorkból vesszük az alábbi hirt, márczius 9-iki kelettel: Az amerikai nábobok száma legutóbb két uj Krözussal szaporodott, a kik ebben a fényes rangsorban a 7-ik és 11-ik helyet töltik be; Smith János Henrik az egyike ezeknek a szerencsés embereknek. Smith a legszerencsésebb tőzsdepsekulánsok közé tartozik. Elefántcsonttal, vasuti és aczélbányarészvényekkel szerezte vagyonát. Legutóbb egy chicagói nagybátyja hagyta rá óriási vagyonát. Az örökség oly nagy, hogy csak örökségi adóban 4 és ½ millió dollárt fizet. — Igy aztán hetedik lett az amerikai millionáriusok sorában. Smith különben különcz ember, a ki senkivel sem érintkezik és a kinek évi kiadása nem több 6000 dollárnál. Jobban érti a pénzpocséklást

a legfiatalabb amerikai milliomos: Menell-Sayre Adolf, a ki csak 24 éves most és 35 millió dollárral rendelkezik. Csak tiz ember van Amerikában, a ki nálánál gazdagabb. Ez a fiatal milliomos rendkivül élénk temperamentumu emberke, a ki Wanderbilt mellett vett magának palotát. Pompás versenyistállója, kocsijai, fogatai vannak és a leg előbbkelő körök kedvencze.

x **Fekete Jakab uri divat üzletébe** (Főtér, Kistemplom mellett) feltünő szép tavaszi ujdonságok érkeztek: **valódi angol, olasz és belföldi kalapok, fehérnemüek, secessiós nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, nap- és esőernyők, karlsbádi czipők, valódi Zachariás-féle férfi és női bőrkeztyük** nagy választékban, **olcsó, szabott áron.**

Megölte a kedvesét.

— Expresszt udósitás. —

Budapest, márczius 23.

Ma ismét főbenjáró bünesetet tárgyalt az esküdtszék, de nem olyan érdekeset, mint a tegnapi volt. Ezuttal is a férfi emelt gyilkos kezet a nőre, a kit megunt s a ki üldözte szerelmével. A vádlott Ujfalusi István kocsislegény három évig folytatott szerelmi viszonyt Ruttkai Évával, egy utczai leánynyal. Az utólsó időkben ütötte-verte a nőt, de ez csak tovább járt utána. Ujfalusi többször annyira elkinozta Évájat, hogy a mentők vitték el kórházba. Ez sem használt, a szerelmes leány másnap már megint ott volt az istállóban, a hol a férfi éjjel aludni szokott. A mult év szeptemberének 1-jén Ruttkai Éva a korcsmába ment kedvese után s ez hasztalan mondta neki, hogy látni sem akarja többet, éjfélkor arra ébredt a kissé ittas legény, hogy a leány mellette van. Ostornyélt fogott s ezzel kergette el magától, majd a vasvillával is verni kezdte, utóbb meg egy vödröt vágott a fejéhez. A veder eltörött, a leány jajveszékelt. Ujfalusi meg nyugodtan elaludt, mintha semmi sem történt volna. Vagy félóra multán felköltötték s ekkor már azt kellett látnia, hogy Ruttkai Éva — meghalt. A bíróság halált okozott sulyos testi sértés czimén helyezte vád alá Ujfalusit s az uj eljárás értelmében esküdtszék elé utalta ügyét.

A mára kitüzött főtárgyaláson Lenk kir. táblai biró elnökölt, szavazók Cseke és Sántha birák voltak. A közvád részéről dr. Sélley Barna királyi ügyész, védőként dr. Kétly István jelent meg. Az esküdtszék igy alakult meg: Perczi M. Károly, Mervay Sándor, Spolarics György, Nigrinyi Béla, ifj. Mittermayer József, Kauser Gyula, Bittner Alajos, Sigray Pál, Muskovics Károly, Szabó M. Ferencz, Váry Ede, Scheibér Károly rendes-, Marzer Rezső és dr. Kuzsinszky Bálint pótagok. Az orvosszakértő tisztet dr. Moravcsik Ernő egyet. tanár végezte.

Miután Lenk elnök megeskette a polgárbirákat, előszólitotta a rabruhás vádlottat, Ujfalusi István 28 éves, büntetett előéletü kocsist.

— Ismeri a vádat? — Kérdezte tőle legelőbb.

Vádlott: Igen.

— És elismeri a bünös voltát?

— Nem tehetem, mert annyira részeg voltam azon az éjjelen, hogy semmire sem emlékszem.

— Miért ölte meg azt a boldogtalan Évát?

— Elpusztitani nem akartam, de nem is kellett nekem.

És miért nem?

— Utálatos, részeges teremtés volt. Váltig mondtam neki, hogy ő se testemnek, se lelkemnek nem kell, de csak utánam szaladt korcsmáról-korcsmára.

— Ki volt ez a Rutkai Éva?

— Egy utczai nő, a testével kereste kenyerét s ki is tiltották Budapestről.

— Nem éltek maguk vadházasságban?

— Nem. Csak ugy éjjel, ha már senki nek sem kellett, jött el hozzám.

— A lakására?

— Hát oda az istállóba, ahol én az éjszakát tölteni szoktam.

— Nemde, igy történt október 8 án is?

— (Siró hangon): Akkor is odajött. de hogy mit tettem vele, nem tudom. Tökéletesen ittas voltam . . .

— Hát majd meghalljuk a tanuktól, — fejezi be Lenk elnök egyelőre a vádlott kihallgatását.

Tanut annyit idézett meg a bíróság, hogy itélethozásra aligha kerül ma sor.

A miniszter és a tyukok.

Azt hiszem, ritkán kerül össze pl. Wlassics Gyula ő kegyelmessége a tyukokkal, — már Széll Kálmánról könnyebb feltenni, — hogy szétnéz a baromfi- udvarban s olyankor a szárnyasok nem igen respektálják még őt se.

De mi most a világ összes kincseiért sem vállalkoznánk szivesen arra, hogy valóságos *politikus* minisztert hozzunk össze a kotkodácsoló tyuk anyókákkal. Nem, mert ez rosz politika volna, mikor épen most kapogatjuk (költői többes) a hátulütő fákat, a mért egyszer életünkben belekottyantunk a politikába. Megjegyzem, itt is az a baj, hogy ha már „kottyantunk", miért tettük komoly arczczal, s igaz meggyőződés közbeszólásával és nem „bohém" módon.

De hogy a dologra térjek, — Mikszáth ez évi Almanachjában azt magyarázza az előszóban, hogy milyen különböző éghajlat alatt fekszik az *irók* és az *ujságirók* hazája. Az iró élethalál ura, — persze a saját regényében. Az ujságiró *„hetedik hatalom"*, de meghuzzák, illetőleg leszelik a fülét, ha hatalmaskodik.

Már most az olyan ember, a ki mind a két mesterséget folytatja, néha akaratán kivül jut kétes kelyzetbe, mert iró módon ir az ujságban és ujságcsináló módjára eleven emberek bőrére alkuszik a regényeiben.

Ez pedig ugy történik, hogy van az ilyen embernek két személye körüli minisztere (miniszter—szolga), a kik közül egyik az egyik, másik a másik birodalomban tartja fenn a rendet. Megesik aztán, hogy mikor véletlenül átkacsintanak a szomszéd országba, ott olyan dolgot látnak hirtelen, a miről azt gondolják hogy: „Hely, én tudnám ennek hasznát venni!"

Ez az oka annak, hogy vannak regények, a melyekben élő emberekről van szó, — és vannak olyan hirlapi czikkek, melyek csinált helyzetekbe hozzák, a kiről referálnak.

Most jön a concluzió: ez az oka annak, hogy az elsőért is, a másodikért is kihivják az embert duellumra, — ha *kellemetlen* az illetőre nézve. Legalább még nem hallottam, hogy valaki sajtóbiróság elé állittatott volna egy irót, mert az azt állitotta, miszerint ő valamikor egy kitünő ötletet mondott; valami nemes dolgot tett; vagy nagyszerü embernek mutatkozott. De próbálja csak azt mondani, hogy rossz vicczeket gyárt; hogy udvariatlan fráter; hogy — szóval állitsa nem kedvező szinben elő, valami más szempontból kedves ötlet kedvéért is — rögtön kezébe veszi a darab vasat, hogy szivébe mártsa, vagy legalább ugy megvágja vele a kezét, hogy többet pennát ne foghasson.

Ime, a sajtószabadság.

Most jönnek a tyukok, — meg a miniszterek, meg én. Ezek a miniszterek, à la Mixát, saját elhódithatatlan birodalmamban korlátlan hatalommal vezetik az államügyeket.

Egyikőjöknek egy idő óta igen kevés dolga van, valószinüleg unja is magát, ez az *iró*, s alighanem megszánta a másik, szegény kollegáját, az *ujságirót*, és segiteni akart rajta. Tulajdonkép rá is férne erre egy kis segitség, mert tapasztalatlan még, most vette át a tárczát, s járatlan az ügyvitelben. Mutatja milyen tapasztalatlan, hogy minduntalan megengedi a kolléga miniszter urnak az ő dolgába való kontárkodást. Például a minap hirét veszi egy kis tyukhistóriának, s miközben reportot ir róla, megengedi annak a másiknak, hogy ugy vezesse a pennát, mintha nem élő emberről volna szó, hanem csak egy képzelt lényről. Persze az *iró* ért hozzá, hogy lehet élet-halál felett rendelkezni, bizalmaskodni, mindent megengedni magának, olyan emberrel szemben, a kit ő teremtett s a ki nem kér *elégtételt*, akárhogy beszél is róla. De mikor az *ujságiró* ressortjába vágja a kaszáját, annak galibát okoz segitség helyett.

Most igy jártam velök. Nekem kell bocsánatot kérnem, mert ez bolondos fiu a kis miniszterem, ostobaságot csinált. Tehát bocsánat! Hanem kiadtam a legfőbb parancsot; ukázt, mert absolut kormányforma divatos nálunk, a legszigorubb mértékben, hogy ki-ki csak a *maga* dolgát végezze különbeni Szibériába való számüzetés terhe alatt. Kmf.

Manó.

Lopott csókok értéke.

Egy angol statisztikus annak a problemának a megoldásán dolgozott, hogy különböző birói itéletekből megállapitsa, mennyire büntetik meg átlag a csókrablókat.

A fáradtsággal megszerkesztett tarifa azt mutatja, hogy a legveszedelmesebb merénylet egy özvegy asszonyt loppal megcsókolni.

A chikagoi Branigan Józsefet nemrégiben 40 márka büntetésre itélték, mert Maggie Oberile asszonyt, egy csinos, fiatal özvegyet — megcsókolta; ugyanilyen büntetést szenvedett a pattersoni Van Riper ur az ilyenféle attentatumért. E két csóktolvaj még elég enyhén bünhödött a lyoni Rocheforthoz képest, aki egy bájos özvegyet szerződtetett gépirónőnek s egy reggelen homlokon csókolta, — 100 frankot fizetett ezért.

Egy fiatal hölgy Chicagoban jámbor vallási fölhevülésben megcsókolta a prédikátort, 20 márkájába került. Páris egy külvárosában Lavoisier atyát csókolta meg egy hölgy, akit csak 10 frankra büntettek.

A kegyetlen törvény néhol még azt is tiltja, hogy valaki nyilvános helyen a menyasszonyát, sőt feleségét megcsókolja.

Néhány hóval ezelőtt egy párisi bérkocsis 25 frankot fizetett büntetéskép, mert egy vendéglőben megcsókolta a tulajdon feleségét.

Bridgeportban 30 napra csuktak le egy uri embert, mert egy férjes nőt megcsókolt. Horton William ur Geneva Countyban nemrég fizetett 151 csókért, melyeket egy fiatal asszonytól rabolt — 600 márkát; — csókjáért négy márkát; a 151-iket ráadásul kapta ingyen.

Vannak ellenben államok, ahol a lopott csókot nem lehet, de nem is kell megváltani. Hollandia legfelsőbb törvényszéke pedig egyenesen kimondotta, hogy „hollandi leánykára nézve nem megbántó, ha megcsókolják."

Ebben a tekintetben a magyar törvények is felette elnézők s a csóklopásért nem alkalmazott paragrafust törvénykönyvében.

Feltételezte a magyar ember lovagias érzületéről, hogy csókot csak oly nőtől szokott rabolni, ki e miatt nem fordul a büntető bírósághoz.

A mi szép nőink nem is oly anyagiasak e tekintetben s a csókot nem tekintik oly értéknek, melynek árát meg kell követelni.

Legfeljebb annyi büntetés érheti a csókrablót, hogy a megcsókolt hölgy azt mondja neki, hogy adja vissza a csókot, melyet eperajakáról elrabolt.

Ez pedig édes büntetés!

KÖZGAZDASÁG.

Ujonnan betelepitett hegyi szőlők fejlődését igen jól elő lehet mozditani mütrágyák alkalmazásával; és pedig vagy chilisalétrommal, vagy ha elég meszes a talaj, kénsavas ormoniákkal és szuperfoszfáttal. A chilei salétromból magyar holdanként 60—70 kilogrammot, a kénsavas ammoniakból 100 kilogrammot, s szuperfoszfátból 125 klgrot kell adni. — A szuperfoszfátot most

is el lehet szórni, ellenben a chilisalétromot csak tavaszszal a nyitás után.

A czukorrépa termés mennyiségének és minőségének fokozására jótékony hatást gyakorol a chilisalétrom és szuperfoszfátnak külön külön való alkalmazására és pedig ugy, hogy a szuperfoszfát vagy késő őszszel, de még a fagy beállta előtt szórandó ki az őszi mély szántásra, szélcsendes csapadékra hajló csendes időben azon czélzattal, hogy az őszi és téli nedvesség behatása alatt a vizben oldható foszforsav a talaj legfelsőbb rétege által abszerválható legyen, vagy pedig kora tavaszszal, a hóolvadások alkalmával. A holdanként adandó mennyiség 80—200 kg. között váltakozhat. A chilisalétrom pedig részletekben adandó és pedig az első részlet tavaszszal, közvetlenül a vetés előtt, a második a kikelés után, a harmadik pedig az egyezés után. — Egy-egy részlet 20—25 kg. lehet.

Takarmánykel elnevezése alatt egy uj s eddig még alig ismert növény varietást kezdenek az ország délnyugati részében felkarolni, s a terméssel elért sikerek remélni engedik, hogy a növény általánosabb elterjedést fog nyerni, amit egyébként meg is érdemel, mert nagy tápértéke, a tejkiválasztásra gyakorolt kedvező befolyása, a talaj iránti igénytelensége, egyes varietásainak a klima iránti érzéketlensége, s nagy terméshozama mind oly körülmények, melyek különösen nagyobb tehenészettel biró gazdaságokban előnyéül hozható fel. Különböző varietásai közül különösen az elágazó és a fodros levelü kel kedveltek. Termesztésénél ugy járnak el, hogy a melegágyban nevelt palánták majus hó első napjaitól kezdve egész május hó derekáig 50 czentiméter sor s ugyanannyi növénytávolságra ültettetnek ki. Junius hó folyamán a kapálást s juliusban a töltögetést eszközlik. Ott, a hol fejlődésében kissé elmaradt volna, ugyancsak junius hó folyamán az egyes tövek körül megporhanyitott földbe homokkal vagy finom földdel kevert chilisalétromot hintenek el, s ugyanekkor a rovarok által elpuhult egyedeket is pótolják. Augusztus dereka táján már szedhető levele, s e szedés a késő őszig 3—4 izben is folytatható.

—

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesités. —

Budapest, márczius 23.

Értéktőzsde.

Köttetett	Kezdődött	½ 1 órakor zárlat
	forint	forint
Buza áprilisra	7.67	7.54— 7.68
Buza októberre	7.86	7.76— 7.81
Rozs áprilisra	6.39	6.34— 6.40
Zab áprilisra	5.—	5.35— 6.66
Tengeri májusra 1900.	5.27	4.94— 4.95
Repcze szept.-re	12.60	12.65—12.70

—

A határidő-üzlet.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	752	kor	20 fill.
Magyar hitelrészvény	750	„	— „
Osztrák-magyar állam-vasuti részvény	644	„	50 „

Déli zárlat:

Osztrák hitelrészvény	753.—	kor.	50 fill.
Magyar „	749·—	„	25 „
Osztrák-magyar államvasuti részv.	659·—	„	35 „

—

Délutáni zárlat 4 órakor:

Buza tavaszra	7.51— 7.52
„ őszre	7.72— 7.73
Rozs tavaszra	6.35— 6.34
„ őszre	6.57— 6.58
Zab tavaszra	4.93— 4.94
Tengeri májusra	5.30— 5.31
Repcze aug.—szept.-re	13.80—13.10

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, márczius 23.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.75— 6.90
„ „	78	6.90— 7.15
„ „	79	7.10— 7.20
„ „	80	7.15— 7.30
Rozs „	71/72	5.60— 5.70
Árpa		5.25— 5.30
„ (jobb)		5.20— 5.40
Zab		4.70— 4.85
„ prima		5.00— 5.20
Tengeri		5.—— 5.05
Köles		5.80— 6.—
Napraforgó mag		4.50— 4.60
Bükköny		6.40— 6.75
Lóhere		65.——70.—
Luczerna		40.——42.—
Pogácsa napraforgó		4.70— 4·20
„ tökmag		5.10— 5.50
Bab (fehér).		6.20— 680

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irta: **Pryce Richard.**

Forditotta: **Karem.**

(Folytatás.) 10.

Most már sajnálta, hogy nem inkább hajlamai szerint cselekedett. Szerette volna tudni, vajjon mr. Saltath hol lehet? És aztán a piros kartonruhás lányra gondolt. A gondolatoknak ez a kapcsolódása természetes, mert bár sir James és mrs. Manton nem voltak ismerősök; az öreg ur unokaöcsese, mr. Saltath gyakran ebédelt a szemközti házban

Vajjon mit csinálhat most a barna haju, barna szemü szép leány? De csudálatos, hogy mért van ez utóbbi napokban annyit az eszében? Azt hitte, hogy végképen elfeledte és most megint egy véletlen hasonlatosság ujra lelkébe idézte mindazokat a kifejezetlen reményeket, melyeket titokban akkor táplált, mikor az ablakban állva, mozdulatait leste.

Ujra nagyot sóhajtott. A konyhaóra ütése eszébe juttatta, hogy az idő késöre jár. Kelletlenül felállott és készült az aszszony utasitásait teljesiteni. Visszatolta székét a fal melletti sarokba és betette a lapot a szenes ládába. Morgás közben érezte, hogy fázik. A tüzhely sötét; a parázs kihült. Hogy fütyöl a szél a kéményben! Aztán a gázvilágot oltotta el. Ma nem volt bátorsága hozzá, hogy a másik ágát is ujra felgyujtsa.

Tapogatózva indult kifelé, mikor valami zajt hallott az előcsarnok ajtaja felől. Ugy hangzott, mintha valaki egy pálczával könynyedén megkopogtatta volna az ajtót. Azután meg ugy rémlett neki, mintha ablaknyitást hallana. Föliment a lépcsőn és kitekintett az ajtó melletti ablakon. A feihők elvonultak s a hold fehér világosságot árasztott a földre. Senki sem volt látható azon a térségen, melyet a kis ablakból beláthatott. Az ajtó jól be volt zárva és reteszelve, igy hát eloltotta az előszoba lámpáját és szobájába tért. Mikor elhaladt a mrs. Fleming ajtaja előtt, a roszul csukódó ajtószélek között átszürődő világosságról látta, hogy lakójuk még ébren van.

Smith nem aludt jól ezen az éjszakán. A vihar s a habok zugása nem hagyta aludni. Hallotta, mint hull a zsindely a tetőről. A ház meg-megrendült egy-egy szélroham alatt s a szélkakas a háztetőn éles csikorgással forgott. Smithné az igazak álmát aludta és horkolása szinte kérkedés gyanánt hangzott az éjben.

Az ablak sarkánál betóduló légáram meglobogtatta a görgő függöny vásznát s a lehuzó fája hangos koppanással ütődött az ablakkerethez.

Mi volt az?

Az ajtó megrezdült, mintha hirtelen légroham csapta volna meg. De hát mi feltünő van ebben? hisz egész éjjel dübörgött és sivitott a szél. Hüvösebb légáramot érzett arczán átsiklani és mintha a görgőfüggöny is nagyobbat lódult volna a helyéből. Valami olyasféle volt ez, mintha a kivül dühöngő vihar utat talált volna a házba. Vajjon nem a lépcsőház ablaka tört be? De hisz akkor a léghuzam tovább is tartana, holott igy egyszerre megszünt és nem támadt fel ujra.

Smith felült az ágyban, ugy hallgatózott. A lépcsők máskor is gyakran nyikorogtak éjjel; ebben tehát nem volt semmi különös, vagy szokatlan. A házat ugyanis rendes brinvillei szokás szerint nagyolta össze valami vállalkozó, aki nem sokat törődött vele, ha zörögnek is ablakok és leereszkednek az ajtók. Mert Brinville — ezt tudnunk kell — több gyorsasággal épült, mint szilárdsággal.

Azon vörös téglából épült házsorok, melyet oly hivogatólag Anna királyné nenéről nevezték el, csaknem minden épületében nyikorognak a lépcsők. (Kissé kemény sors egy régi elhalt királyné emlékezetére nézve, hogy bármely kis haszontalan városkának, melyet félig égetett téglából és csaknem egészen nyers épületfából tákoltak össze, oda kell adni kölcsön a nevét.)

Smith tehát, nagyon is jól ismervén a körülményeket, nem sietett ágyából fölkelni, hogy megnézze, vajjon nincs-e valami rendkivüli oka annak, hogy a szél ugy betódul s a lépcső ugy nyikorog. Smithné fölrettent és abba hagyta horkolását.

Már közel volt a fölébredéshez és ha férje most megfordul okvetlenül fölébred. Igy hát ujra lefeküdt Smith, remélve, hogy csak nem lesz semmi baj. És mikor aztán reggel fölkelve, mindent rendben talált, nagyon meg volt elégedve magával, hogy nem kelt föl holmi semmiségért.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Szombat, 1900. évi márczius hó 24 én,

A kis püspök.

A Telegdy-pályázaton 800 koronával jutalmazott eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta: Lovassy Andor.

Szinházi müsor.

Vasárnap, márczius 25 én két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: *A Gésák, vagy egy japán teaház története.* Énekes vigjáték 3 felvonásban. Este 7 órakor, rendes helyárakkal *A kis püspök* Vigjáték 3 felvonásban.

Hétfőn, márcz. 26-an bértet 146. szám „B“ *Sulamith,* zsidó dalmü 5 képben.

Kedden, márcz. 27 én bérlet 147. szám „C“ *Görög rabszolga.* Operette 3 felvonásban.

Szerdán, márcz, 28 án bérlet 148. szám „A“ *Hunyadi László.* nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét szerzette: Erkel Ferencz.

Csütörtökön, márcz. 29-én bérlet 149. szám „B“ ujdonságul először: *Napoleon öcsém.* Eredeti bohózat 3 felvonásban Irták: Rákosi Viktor és dr. Guthi Soma.

Pénteken, márcz. 30-án bérlet 150. szám „C“ másodszor: *Nopoleon öcsém*

Szombaton, márcz. 31-én bérlet 151. szám „A“ harmadszor: *Napóleon öcsém*

Vasárnap, április 1-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: *A cornevillei harangok.* Nagy operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor bérletszünetben, Locsarekné N. Gizella bucsufelléptéül: *Télen.* Eredeti népszinmü 3 felvonásban. Irta: ifj. Bokor József.

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**
Laptulajdonos: a **Csokonai-nyomda.**

Foulard-selyem-ruha

8 forint 40 krtól

feljebb! — 14 méter — postabér és vámmentesen szállitva. Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem“ blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.

(Cs. és kir. udvari szállító.)

2471
1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni 1-ső számu telekjkvben 10533. hrsz. a. fölvett **„gubások kallója“** elnevezéssel hivott, mintegy 9 holdnyi ujosztásu föld közgyülési határozat értelmében nyilvános árverésen eladatni fog.

Az árverés a **f. 1900. év április hó 18-ik napjának délelőtti 9 órájára** a városháza nagytermében tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezéhez készpénzben bánatpénzül letenni.

Debreczen, 1900. márczius 12.

A városi tanács.

Naplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapirosból készitve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papirosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utcza 13.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvétetnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utcza 13. sz.

Meghivás

Az „István“ gőzmalom társulatnak

1900. évi márczius hó 25-én, délelőtt 10 órakor

Debreczenben, a Kereskedő-Társulat épületének disztermében tartandó

évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1899. évről, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az 1899. évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének uj választás utjáni betöltése.

Debreczen, 1900. márczius hó 7-én.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyülésen részt venni és szavazati jogukat gyakorolni kivánják, hogy igazoló-jegyeiket — az alapszabály 27. czikke értelmében — folyó évi márczius 23. és 24-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a Kereskedő-Társulat titkári irodájában átvenni sziveskedjenek. A mérleg és veszteség-nyereség rovás márczius 17-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

Geréby Fülöp utódai czég Debreczenben.

Ajánl legmegbizhatóbb forrásból beszerzett

gazdasági magvakat

u. m.:

valódi **franczia luczernát**
legszebb **magyar luczernát**
elsőrendü **veresvirágu lóherét**
államilag ólomzárolva, arankamentességre nézve megvizsgálva.

Oberndorfi répa, sárga, kerek
Mammuth répa, piros husu
valódi quedlinburgi fajtiszta minőség, a termelő ólomzárával ellátva.
Angol perjét legnehezebb minőségben stb.

Állandó raktárt tartunk legjobb minőségü

Portland- és Román-Cementből,

tiszta asphalt bitumenből készült
Asphalt fedéllemez,
kőfedéllemez és
elszigetelő lemezekből,
közönséges, valamint legfinomabb kristályos
Carbolsav, Carbolineum,

Creolin,
kocsikenőcs, legjobb kék, uszó
különféle gépkenő-olajok,
Towott-kenőcs és
finom Vazelin bőrkenőcsből.

Vidéki megrendelések azonnal a legnagyobb gonddal eszközöltetnek.

A „Debreczeni Kereskedelmi Csarnok“

közgyülése

1900. április hó 8. napján d. u. 3 órakor tartatik meg (saját helyiségében).

A tagok szives megjelenését kéri

a választmány.

Tárgysorozat:

1. Választmány évi jelentése.
2. Számadások beterjesztése, azok fölötti határozat és a felmentvény megadása.
3. A jövő évi költségvetés megállapitása.
4. Az alapszabályok módositása.
5. A módositott alapszabályokhoz képest — esetleg — választmányi tagok választása.
6. Háromtagu számvizsgálóbizottság kiküldése.
7. Benyujtott inditványok fölötti határozat.*

* Inditványok legalább 8 nappal a közgyülés előtt az elnökségnél irásban nyujtandók be.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.